

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIV ème ANNÉE

15 Novembre 1928 No. 264

آبونمان: سنه لکي [24 نسخه]

تورکيا ایچون 2 بېچ، خارج ایچون

3 بېچ، اعلا کاغذلیسی 5 لیرادر.

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تاریخ تأسیسی : 1904 - جنوه

یکرمی دردنبی سنه

نومرو 264 - 15 کانون اول 1928

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صمی مجموعه

تحلیل و تنقید :

تورک و یهودیلر

حاله لاتین حرفلرینک شرق لسانلری ، [عربجه ،
غبرایجه ، تورکجه ، فرسجه] ایچون موافق اولامایاجنی
ودیلک عضویتی پوزاجانی حقنده که اجتهاد خصوصیسنی
اظهار ومدافعهده تردد ایتهمش اولماسیدر . اجتهادینک
آدامی اولماق بیوک بر رتبه در .

برنجی فصل تورکلر واسلاملر حقنده در . کورونیور، که
اسلاملرک عنصر حاکم اولدقلرینی تقدیر ایده رک یهودی
جماعتی اونلرله یک دوست وخیرخواه کچنمشدرلر . یالکیز
(طورلاق کمال) اسمنده بر موسوی 416 ده شیشخ
بدرالدین سیماوی نک قومونیزم حرکتیه اشتراک ایده رک
سورودن آریلشدر . بونقطه شایان دقتدر زیرا یهودیلر
روسیهده قومونیزمک روحی،الی،قلبی وآق جگری اولملشدر
و بوکون سوویتلر روسیاسنک حاکمی یوزده سکسان
وبلسکده یوزده طقسان یهودی عنصر در .

ایکینجی فصلی تورکلرک یهودیلری داخل وخارجده
حمایه ایتش اولمالرندن باحشدر . یهودی اولان محب محترم
آورام غالاتی افندی «دنیا نک هیچ بر مملکت نک یهودیلر
تورکیا یهودیلری قدر حمایه کورمه مشدر، یهودیلک بونی
بیلور ویهودی تاریخی بونی آلتون حرفلرله یازیور ،
دیور .

تورکیا خارجنده کی یهودیلری حمایه ایتش اولدیغمز
حقنده کی دلیل یک زنکین در : « قانونی سلطان سلیمان
زماننده پورتکیزدن تورکیا ه التجا ایدن (یوسف ناسی)
وقتیله (فرانسه) به اقراض ایتش اولدینی 15,000

منور مدرسار مزدن آورام غالاتی افندی نک بو عنوانه ،
اخیراً انتشار ایدن کتابی نظر دقتی اوزهرنده طونان
کتابلردن در . کتابک ایکینجی عنوانی « تاریخی ، سیاسی
تدقیق » در وبوعنوان ثانی یک محق ویرنده در . کتابی
سرعتله کوزدن کچیردک ؛ فقط حقنده حقسنلق ایتیمه جک
قادر کتابی آکلادیغمزه قانعز . آکلادیغمز قادیانی
قارلریمز آکلاتاراق فضلہ سنی آکلماق ایچون کتابک
مطالعه اولونماسنی توصیه ایده جکیز . کتابک مقدمه سی
موسوی جماعت نک تورکیه حکومتیه مربوطیتیه دائردر .
بو کوزل شرح ایدیلشدر ووثائق کوسترلشدر . هر مملکت نک
موسوی جماعتی مملکتنده یاشادقلری دولته مربوطدرلر .
بو اونلرک مشترک ومعشری برخصلت و مهارت لریدر
والحق ذکاوتکارانه در . فرانسهده موسویلر ، کندیلرینه
اصلا موسوی دیمزلر ، آوستریاده ، آلمانیا دهده بویله در .
حق بونلر ملکلرنده یاشادقلری دولتک رسمی دینینه ده
کیرمکده تردد ایتزلر ، آوستریاده بونلره « کناوفلته »
یعنی « قانونیک دینیه کیرمک صورتیه اهتدا ایتش » دنیلر .
چو جوقلرینک بویننده آلتوندن ویاخود نهوشدن جلیبا
آصیلدر : قرالدن زیاده قراللق طرفداریدرلر . بونلرک
هیچ بری بو جماعتک علیهنده برعلامت اولاماز . آورام
غالاتی افندی نک چوق صمیمی بر محرر وسربست دوشون
بر محرر ومتفکر اولدیقه قائم ؛ بونک بر دلیل ده لاتین
حرفلرینک قبوله دوغرو جریانک قوتی کورمش اولدینی

« اسقود » ك تحصیلنده كوجاك چكديكندن قانونیه مراجعت ایتشدور . پادشاه 1565 ده وخلفی سلطان سلیم ثانی 1568 ده فرانسه قرالی (طقوزنجی شارل) ه مکتوب کونده رهرك ، بومباغك تأدییه ایدیله سنی طلب ایتشدور (فرانسه) ، بعض واهی اسبابدن دولایی تأدییه ایتك ایسته مه دیکندن ، شرقده فرانسز بایراغی آلتنده اجرای سیروسفر ایدن کیلرك اموالی ضبط ومصادره ایدیلهرك یوسف ناسیك آلاجنی تحصیل ایدیلشدر .

بالقان حربنده بالقانلرده تورك عنصرینك احاسی مراد اولوندیغی وقت توركلك یهودی نه ولرینه التجا ایتدكلری ده ذكر اولوناراق یهودیلرك ده ، شكر كذارلقلری و كوردكلری نعمتاری اونو تماردیقلری كوسترمشدر .

« متاركه انناسنده یونانك استانبول قومیسری فانه لویولوس تشكیل ایدیلش اولان روم ارمی اتحادینه یهودیلری ادخال ایتك ایسته مش ایسه ده یهودیلرك جواب ردی اوزرینه موفق اولامامشدر » فقره سی یهودیلرك نه قادر بصیرتكار اولدیغی كوسترمه یه مخصوصدر .

كتابك بیوك برقسیمی اسلامی قبول ایتدیکدن صوكره تمیز ایدن موسویلر حقنده در . بونلر میانده ركاب هایون قائممقامی خلیل پاشا ، بحار محمود پاشا ، مشهور خواجه اسحق افندی واردور ، بو ذات حقنده مؤلف « اسحق افندی اسکی مذهبداشلیله خوش کچنهرك کندیلرینه الدن کلن معاوتی دویغ ایتمه مشدر یهودیلرجه « ترسانه خاخمی » نامیله معروف ایدی دییور .

موسویلرك مشترك اوصاف وحضائلندن بری ده هانکی دینه کیررلر سه کیرسینلر موسویلرله اولدوقلری قادر کیسه ایله دوست اولازلر و دایما کیدوب کلدیکلری مناسبات تجاریه و دوستانه ده بولوندوقلری دایما اسکی دینداشلری داها مادی تعبیرله عرقداشلری اولور .

معارف ایشلرنده و دارالفنون مدرسلکارنده ده خایی موسویك بولوندیغی نظره عرض ایدیور . بونلرك لیسته سنی بورایه کچیرمك ایچون یرمز مساعد دکلدر . فقط کتابك مطالعه سندن ای آکلاشیلا جاقدر که موسوی عنصر ، دولتك بالخاصه ذهنی ، علمی ، فکری اداره لرنده

خاییل یر آلمشدردر . پولیس ایشلرنده ده تمیز ایتدیکلری آکلاشیلیور . مبعوثان واعیان مجلسلرنده بولونمش اولانلرك عددی ده اون ایکی در .

تنظیماتدن جمهوریت رماننه قادر حکومتك توركلشدرمه ساحه سنده کی فعالیتی قید ایدرکن توركلرك بوتوحید عناصر سیاستنه قارشى هیچ برعکس العمل كوسترمه دیکلری ارائه ایدیور .

آلمانیا یهودیلرینك تشکیلاتنه تخصیص ایتدیگی بحث چوق عبرت در سیدر . « آلمانیاك عمومی نفوسی 60,300,000 و یهودی عنصری نفوسی 540,000 در » دیدیکدن صکره بویاریم میلیون دن بر آز فضلّه موسویك شایان حیرت مقدار واهمیتده اولان تدریسات ، علم ، صنعت ، حسنات مؤسسه لری مفصلاً کوستریور .

مجموع نفوسی 39 میلیون اولان ایتالیانك یهودی عنصری 57000 در . (روما) ایچنده یالکیز 11,000 یهودی واردور .

انگلتره یهودیلرینك تشکیلاتی چوق مهم کورونمکده در بریتانیانك و ایرلاندانك عمومی نفوسی 40,039,000 و یهودی عنصری 297,000 در . (لوندرد) ده 175000 یهودی واردور . بویوزیتش بش بیک اولاد اسراییل تشکیلاتی بو عدده هیچ متناسب کورونمیه چك درجه ده مهمدر . دنیاده هیچ بر ملت یوقدر ، که یهودیلر قادر متساند و محیطلرینه منطق اولسون . (فرانسه) ده یهودیلردن De Musset, Benoit, Gustave Kahn کی فرانسز شاعرلری یتشمشدر . آلمانیاده ، آوستریاده S. Zweig H. Heine کی کزیده آلمان شاعرلری چیقمشدر . انگلتره ده (Blind Children) مبدعی Israel Zangwill کی ممتاز انکایز شاعری یتشمشدر . بو صوکی شاعرله ، سوئیسرده Bâle شهرنده 1902 ده کوروشمشدك . بتون متین ملتلك حکومت مرکزیك ، دارالفنونلرینك کزیده رجالك نصفندن زیاده موسویدرلر . دنیانك اك بیوك کوز هیکیمی و بزمده ویلعهده خواجه من اولمش اولان Dr. Fuchs یهودیدر . اک بنام داخلیه متخصصی Ortner یهودیدر . آوستریاده ، یهودیلرك اشغال واستصحال

چوق حيرت ويريجي در. اونك «آتي سهرميت» اولماسي
 كتابنده بر چوق دوغرو كوروشلرك بولونماسنه مانع
 اولماشدر. بو كتابك روحيه فضله روحلانمش بردوستمز
 بر مکتوبمزمده شو سطرلری يازمشدق .

Toute ingratitude du fils d'Israël est un acte
 par lequel ce dernier se venge de l'oppression
 et du mépris dont ses encêtres furent l'objet
 [*] de la part des peuples profanes

خلاصه كلام مدرس آورام غالاتي افندي قارداشمزك
 كتابي چوق مدلل [Documenté] وچوق الهامكار
 بر كتابدر وبونك يازيلماسي ، وجوده كتيريلهسي بك
 چوق دماغ تري دو كولميه موقوف اولمشدر. غيور ومنور
 مؤلفي خلوص قلب ايله تبريك و كتابنك مطالعه سفي
 قارئلر مزه توصيه ايتمك بر بورجدر، كه بيوك برحظ و ذوق
 ايله ادا ايديبورز . 6 تشرين ثاني 1928 اجتهاد نهوي

دوقتوه عبدالله هودت

ايتمش اولدوقلري ساحه اقتصاد و فعاليتك مدھش وسعتي
 كورمك ايجون Trocase اسمنده بر ذاك Autriche
 juive آدلي كتابي كورمه لي در . آوستريا ايمپراطوري
 (فرانسوا ژوزهف) دنيانك ايكنجي درجه ده زنكيئارندن
 معدود ايدى آوستريالي (روچيلد) ايسه ايمپراطور قدار
 مالكانلر صاحبي ايدى 1900 ده ويانه نك بتون بنالرينك
 نصفي يهوديلر كدى . سابق (آوستريا مجارستان) ده جمعا
 3 مليون يهودى واردى . بو اوچ ميلونك كزیده لری
 (ويانه) نك، (پشته) نك مؤسسات ماليه سنك اوچده ايكي سنه ،
 مطبوعاتنك اوچده ايكي سنه مالك اولدوقلري كيبي دولتك
 استعلامات اداره سنده [Police d'Etat ده] مهم موقع
 ورول صاحبي ايديلر . Trocase :

Le capitalisme juif a bouleversé l'agricul-
 ture comme l'industrie
 زراعتده بيوك فتوحاتي اولمشدر [*]

Edmond Drumond طرفندن ايكي جلد اوزره ينه

يازيلان La France Juive آدلي كتابك مطالعه سي

لورد آقتون (Acton) ك حريت حقنده فكرلری

حقيقي مجبلى هر زمان آز اولمشدر و حريتك غلبه سي
 دايما كوچك بر زمرة نك غيرتي سايه سنده ميسر اولمشدر.
 بر ملكتده حقيقه حريت اولوب اولمديغناك طوغرى
 معياري او ملكتده كي اقليتلرك مظهر اولدقلري امنيتك
 درجه سي در .

دنياده حريت قديم در . استبداد حريتي تعقيب
 ايتمشدر . قديم يونان و آوروپا تاريخنده بو آشكاردر .
 قديم آنده صولون (Solon) جمهوريت اصولي
 حكومته ادخال ايتدى . بر كي مسه مالي، عرضي و حياتي
 اداره ايدمك اولانلري تعيينده صلاحيتدار اولمالى
 پر نسيبي قبول و تطبيق ايتدى؛ بر حكمدارك اك بو يو
 افتخاري، جمهوري بر حكومت ميدانه كتيرمه سي اولديغى

[*] (دون ويارن) آدلي كتابمزك 201 نجى صفحه سنده

بونك شرح و ايضاحي بولورسكن .

لورد آقتون كچن عصر ك صوك قسمنده انكلتره ت
 يتشديرديكي اك مشهور مؤرخلردن در؛ (حريتك تاريخي)
 حقنده يازمش اولديغى اثر چوق دفعه لر طبع اولونمش
 ويوك بر تاثير براقمشدر . آقتون كمبريج (Cambridge)
 دارالفنونى تاريخ معلملكده بولونمش و درين فكرلريله
 چوق حرمت قازانمشدر . آتيده كي فقره لری مذكور
 كتابك برنجي فصلندن اقتباس ايديبورز :

حريت ، يتكچن بر مدنيتك نازك بر محصولي در .
 هر دورده حريتك ترقيسنه جهالت ، باطل اعتقاد ،
 فتوحات آرزوسي و ذوق و صفا ميل مانع اولمشدر . حريتك

[*] 131 نومرولو 21 تشرين ثاني 1918 تاريخي
 (اجتهاد) ده [توركيه نك اعدامي حكمنى حاضرلايان شيلر: دونكي
 دوشونجه لر بو كونكي نتيجه لر] عنوانلي مقاله مزده تفصيلات
 واردر .